

Bezpieczna praca ze środkami ochrony roślin

Wiosenne prace polowe ruszyły na dobre, a wraz z nimi wykorzystanie pestycydów w gospodarstwie.

Następstwem kontaktu ze środkami ochrony roślin mogą być poważne powikłania zdrowotne. Aby tak się nie stało, należy stosować kilka podstawowych zasad bezpiecznej pracy.

1. Prace z pestycydami mogą wykonywać wyłącznie osoby dorosłe, a szczególnie mężczyźni, którzy **ukończyli szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin i posiadają zaświadczenie o jego ukończeniu** (jest ono ważne 5 lat od dnia wydania).
2. Wszelkie czynności związane z użyciem środków ochrony roślin mogą wykonywać dorośli bez przeciwwskazań zdrowotnych, ponieważ każda choroba może wzmocnić negatywne skutki szkodliwości tychże środków. W żadnym przypadku nie wolno wykonywać w/w prac kobietom w ciąży, karmiącym piersią i dzieciom.
3. Do prac z użyciem środków ochrony roślin nie należy przystępować na czczo oraz następnego dnia po spożyciu alkoholu. **Spożywanie alkoholu zabronione jest również w czasie wykonywania zabiegów ochrony roślin.** Lekceważenie tego zalecenia grozi poważnymi zatruciami.

W czasie kontaktu ze środkami chemicznymi nie wolno palić tytoniu. W przypadku dostania się pestycydów do papierosa, istnieje zagrożenie wniknięcia do organizmu bardzo szkodliwych związków chemicznych powstających w kontakcie z żarem.

4. Przed rozpoczęciem prac opryskowych należy zgromadzić niezbędne środki ochrony indywidualnej oraz bezwzględnie zapoznać się z informacjami zawartymi na etykiecie oraz ulotce dołączonej do preparatu.

Podstawowe wyposażenie ochrony indywidualnej stanowią:

- a. **Kombinezon ochronny** – podstawowy element ochrony osobistej. Nogawki kombinezonu ochronnego zawsze należy nakładać na buty.
- b. **Rękawice nitrylowe** – chronią dłonie przed kontaktem z substancjami chemicznymi.
- c. **Ekran ochronny lub gogle** – chronią twarz i oczy w przypadku rozprysku produktu.
- d. **Obuwie ochronne** – wykonane z gumy, PCW, neoprenu lub winylu.
- e. **Nakrycie głowy** – czapka z daszkiem lub kaptur kombinezonu ochronnego.
- f. **Ochrona dróg oddechowych** – maska lub półmaska zaopatrzona w odpowiedni filtr ochronny A2, P2 lub P3.

5. W gospodarstwie nie ma potrzeby dłuższego magazynowania środków ochrony roślin, ale nawet, jeśli przechowuje się je krótko, należy przestrzegać kilku ważnych zasad:
- Środki ochrony roślin należy przechowywać w oryginalnych opakowaniach.
  - Pomieszczenie w jakim środki są przechowywane nie może znajdować się w budynkach mieszkalnych, inwentarskich i spichlerzach.
  - Wnętrze powinno być wentylowane, tak aby utrzymać temperaturę od 0°C do 30°C.
  - Przestrzeń do składowania środków powinna być oddalona od bezpośrednich źródeł ciepła.

Wyodrębnione pomieszczenie do przechowywania środków ochrony roślin.

Bezpiecznie zmagazynowane środki ochrony roślin.

6. ZABRONIONE JEST:

- Przechowywanie niewykorzystanych środków ochrony roślin w opakowaniach zwyczajowo używanych do przechowywania żywności i butelkach po napojach.
- Przechowywanie środków ochrony roślin z artykułami spożywczymi, napojami, paszami dla zwierząt i płodami rolnymi.
- Nieprzestrzeganie okresów karencji (czasu od ostatniego zabiegu ochronnego do dnia zbioru i skierowania do spożycia np. owoców lub warzyw) oraz prewencji (okresu zapobiegającego zatruciu ludzi, zwierząt, pszczół).
- Przewożenie osób lub przedmiotów na opryskiwaczu.
- Praca na pochyleniach przekraczających wartości podane w instrukcji obsługi opryskiwacza.
- Wchodzenie do zbiornika.
- Pozostawienie bez nadzoru ciągnika z przyłączonym opryskiwaczem.

Informacje pochodzą z broszur Rolnictwo: „Chemia dla rolników” Tomasz W. Grausz Warszawa 2013, „Pracuj bezpiecznie poradnik dla rolników” Zbigniew Serwanski 2010 r. oraz z broszury prewencyjnej KRUS „Dobre praktyki BHP przy pielęgnacji i ochronie roślin” Warszawa 2010 r.

Sybilla Gancarek
specjalista
Samodzielny Referat Prewencji, Rehabilitacji
i Orzecznictwa Lekarskiego
KRUS Oddział Regionalny we Wrocławiu